

Spis treści

Małgorzata Karpińska, Andrzej Szwarc — <i>Wprowadzenie. Kilka uwag o społeczno–kulturowych kontekstach starości w badaniach historycznych</i>	9
Małgorzata Karpińska, Andrzej Szwarc — <i>Introduction. A few remarks on the socio–cultural aspects of old age in historical research</i>	19

Historia i starość.

Refleksja teoretyczna i historiograficzna

Andrzej Szwarc — <i>Od Georges’a Minois do naszych dni. Refleksje wokół dyskursu historyków o starości w ostatnim ćwierćwieczu</i>	31
Tomasz Wiślicz — <i>Starość i inne okresy życia w konceptualizacjach historyków epoki przednowoczesnej</i>	43
Marta Karkowska — <i>Starość w perspektywie socjologów. Spojrzenie z końca XX i początku XXI wieku</i>	51
Sylwia Kuźma–Markowska — <i>Amerykańskie i brytyjskie badania jakościowe nad starością dla XIX i XX wieku</i>	63
Włodzimierz Mędrzecki — <i>Uwagi o starości na wsi polskiej w XIX wieku</i>	75
Bożena Urbanek — <i>Medycyna a starość i choroby ludzi w podeszłym wieku na przełomie XIX i pierwszego półwiecza XX wieku (zarys problematyki i potrzeby badawcze)</i>	83

Ludzie starzy

z perspektywy demografii historycznej

Mikołaj Szołtysek — <i>Mikrodemografia rodziny staropolskiej: kategorie współmieszkania a rodzinne sytuacje opiekuńcze ludzi starych</i>	99
Radosław Poniak — <i>Starość ludzi luźnych. Aspekty demograficzne i ekonomiczne</i>	133
Krzysztof A. Makowski — <i>Jak długo żyli mieszkańcy Poznania w pierwszej połowie XIX wieku, czyli kto był wtedy człowiekiem starym? (Na przykładzie katolickiej parafii św. Marii Magdaleny)</i>	149
Michał Szukała — <i>Starość i samotność w Piasecznie w połowie XIX wieku</i>	161
Dariusz K. Chojecki — <i>Starzenie się ludności i ludzie starzy w wielkomięjskim Szczecinie w dobie transformacji demograficznej w latach 1890–1939. Przekrojowe spojrzenie</i>	177

Formy i instytucje opieki nad ludźmi starymi.
Samoorganizacja i samopomoc

Witold Molik — <i>Rezydenci w rodzinach ziemiańskich na ziemiach polskich w XIX wieku</i>	223
Agnieszka Szudarek — <i>Starzenie się i starość przedstawicielek elit społecznych w pruskich zakładach dla niezamężnych kobiet w XIX wieku</i>	243
Andrzej Szwarc — <i>Inteligent na emeryturze. Królestwo Polskie po powstaniu styczniowym</i>	255
Monika Piotrowska–Marchewa — <i>„Myśląc o ciężkiej i smutnej starości niezdolnych już do pracy nauczycielek...”. Kwestia „weteranek oświaty” w działalności Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie w latach 1873–1913</i>	269
Wiesław Caban, Jacek Legieć — <i>Opieka nad weteranami armii rosyjskiej w XIX wieku — na przykładzie żołnierzy z Królestwa Polskiego</i>	279
Jerzy Szczepański — <i>Starość weteranów na emigracji we Francji w XIX wieku</i>	291
Lidia Michalska–Bracha — <i>Problem starości w środowisku weteranów powstań narodowych a instytucjonalne formy opieki od końca XIX wieku do 1939 roku</i>	303
Małgorzata Przeniosło, Marek Przeniosło — <i>Pomoc osobom starym w działalności organizacji samopomocy społecznej na ziemiach polskich w latach 1914–1921</i>	315
Renata Nowaczewska — <i>Starość w Stanach Zjednoczonych: droga do powszechnego zabezpieczenia obywateli amerykańskich „na wypadek starości” — od wojny secesyjnej do 1940 roku</i>	331
Shaul Stampfer — <i>Nowoczesna opieka społeczna i samotni seniorzy: dzieje żydowskich domów starców</i>	349
Grażyna Szelągowska — <i>Ludzie starzy w nordyckim państwie opiekuńczym: od filantropii do powszechnego systemu emerytalnego na przykładzie Danii</i>	365
Jakub Zapała — <i>Problemy starości i emerytur we włoskim państwie faszystowskim</i> ...	377
Paweł Grata — <i>System emerytalny Drugiej Rzeczypospolitej</i>	395
Dariusz Jarosz — <i>Emerycy w społeczeństwie polskim w latach 1945–1968</i>	415
Zofia Chyra–Rolicz — <i>Potrzeby ludzi starych w spółdzielczości w XIX–XXI wieku</i> ...	425
Indeks osób	441
Indeks czasopism, organizacji i instytucji	454

Table of contents

Małgorzata Karpińska, Andrzej Szwarc — <i>An introduction. A few remarks on the socio-cultural aspects of old age in historical research</i>	9
Małgorzata Karpińska, Andrzej Szwarc — <i>An introduction (in English)</i>	19

History and old age. A theoretical and historiographic reflection

Andrzej Szwarc — <i>From Georges Minois to our days. Reflections on the historians' discourse on old age in the last quarter of a century</i>	31
Tomasz Wiślicz — <i>Old age and other life periods in the conceptualizations of historians from the pre-modern era</i>	43
Marta Karkowska — <i>Old age from the sociologists' perspective — a view from the end of the 20th and the beginning of the 21st century</i>	51
Sylwia Kuźma-Markowska — <i>American and British qualitative research on old age for the 19th and 20th century</i>	63
Włodzimierz Mędrzecki — <i>Remarks on old age in the Polish countryside in the 19th century</i>	75
Bożena Urbanek — <i>Medicine and old age, as well as the diseases of the elderly at the turn and in the first half of the 20th century (an outline of the issues and research needs)</i>	83

Old people from the perspective of historical demography

Mikołaj Szołtysek — <i>Microdemography of Old Polish family; the categories of co-residence, and the situation of the elderly with regard to family care</i>	99
Radosław Poniak — <i>Old age among the drifters. Its demographic and economic aspects</i>	133
Krzysztof Makowski — <i>How long did the citizens of Poznań live in the first half of the 19th century, or who was old then? (On the example of the Catholic parish of St. Mary Magdalen)</i>	149
Michał Szukała — <i>Old age and loneliness in Piaseczno in the middle of the 19th century</i>	161
Dariusz Chojecki — <i>Ageing of the population and the elderly of metropolitan Szczecin in the period of demographic transformation (1865–1939). A cross-sectional look</i>	177

The forms and institutions of welfare for the elderly.
Self-organization and self-help

Witold Molik — <i>Residents in landowning families in the Polish lands in the 19th century</i>	223
Agnieszka Szudarek — <i>Ageing and the old age of the representatives of social elites in Prussian institutions for non-married women in the 19th century</i>	243
Andrzej Szwarc — <i>The intellectual in retirement. The Kingdom of Poland after the January uprising</i>	255
Monika Piotrowska-Marchewa — <i>„Thinking about the hard and cheerless old age of female teachers no longer able to work...”. The question of female „veterans of education” in the activities of the Female Teachers’ Society in Cracow in 1873–1913</i>	269
Wiesław Caban, Jacek Legieć — <i>Care for the veterans of the Russian army in the 19th century — on the example of the soldiers from the Kingdom of Poland</i> ...	279
Jerzy Szczepański — <i>The old age of the exiled veterans in France in the 19th century</i>	291
Lidia Michalska-Bracha — <i>The problem of old age among the veterans of national uprisings, and institutionalized forms of care from the end of 19th century till 1939</i>	303
Małgorzata Przeniosło, Marek Przeniosło — <i>Assistance for the elderly in the activities of the self-help organisations in the Polish lands 1914–1921</i>	315
Renata Nowaczewska — <i>Old age in the United States: the path towards providing universal protection for American citizens „in the event of old age” since the American Civil War till 1940</i>	331
Shaul Stampfer — <i>Modern welfare and lonely old people: The development of old-age homes</i>	349
Grażyna Szelągowska — <i>Old people in the Nordic welfare state: from philanthropy to the universal old age pension system, on the example of Denmark</i>	365
Jakub Zapała — <i>The problems of old age and old age pension in the Italian fascist state</i>	377
Paweł Grata — <i>The pension system of the Second Polish Republic</i>	395
Dariusz Jarosz — <i>Old age pensioners in Polish society between 1945 and 1968</i>	415
Zofia Chyra-Rolicz — <i>The needs of old people in the cooperative movement from the 19th to the 21st century</i>	425
Index of names	441
Index of magazines, organizations and institutions	454